

62 straipsnio 2 dalis 3 punktas

3) pirkimo arba importo PVM už lengvąjį automobilį, skirtą vežti ne daugiau kaip 8 žmones (neskaičiuojant vairuotojo), arba nurodytos klasės automobilį, priskiriamą visureigių kategorijai, jeigu automobilis nebus tiekiamas arba išnuomojamas, taip pat juo nebus teikiamos keleivių vežimo už atlygį paslaugos. Tie patys apribojimai taikomi atskaitant pirkimo PVM už nurodytų kategorijų automobilių nuomą. Šie apribojimai netaikomi tik nurodytų kategorijų automobiliams, jeigu jie pagal teisės aktus, reglamentuojančius transporto priemonių klasifikavimą ir kodavimą, priskiriami specialios paskirties transporto priemonėms;

Komentaras

1. Pagal šio punkto nuostatas negali būti traukiamas į PVM atskaitą lengvųjų automobilių (iki 8 vietų neskaiciuojant vairuotojo) pirkimo ar importo PVM, jeigu šis automobilis nėra įsigytas:

- 1) perpardavimui;
- 2) automobilių nuomos paslaugoms teikti;
- 3) keleivių pervežimo už atlygį paslaugoms teikti (pvz. taksi).

2. Svarbu pažymėti, kad tie patys apribojimai taikomi ir tuo atveju, kai automobilis yra įsigijamas ne nuosavybės teise ar pagal sutartį, kurioje numatyta nuosavybės teisės perėjimas įmokėjus paskutinę įmoką, o išsinuomojamas - pirkimo PVM nuo nuomos mokėjimų taip pat negali būti atskaitomas, jeigu automobilis nėra skirtas naudoti nė vienam iš paminėtų tikslų.

3. Apribojimai netaikomi specialios paskirties lengviesiems automobiliams. Sprendžiant ar transporto priemonė yra priskiriama prie specialiosios paskirties transporto priemonių, reikėtų atsižvelgti į jos registracijos dokumentus. Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 patvirtintuose Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose nustatyta, kad M kategorijos M₁ klasei priskiriama transporto priemonė keleiviams vežti, turinti ne daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui (lengvasis automobilis). Specialios paskirties transporto priemonės –M, N ir O kategorijų transporto priemonės, kurių pagrindinė paskirtis specialia įranga atlikti specialias funkcijas, pvz., SA- gyvenamasis automobilis; SB- šarvuotasis automobilis; SC – medicininės pagalbos automobilis, ST – mokomosios transporto priemonės (t. y. transporto priemonės su papildoma valdymo įranga vairavimo instruktoriui) ir pan. Kaip nustatyta minėtuose reikalavimuose, transporto priemonės kodas - tai tam tikrų arabiškų skaitmenų ir didžiųjų lotyniškų raidžių junginys. Kodą sudaro trys dalys. Trečioji kodo dalis susideda iš dviejų simbolių ir ji pildoma tik specialios paskirties transporto priemonėms.

1 pavyzdys

UAB X teikia A, B ir BE kategorijos vairavimo mokymo paslaugas. Dalis teikiamų vairavimo mokymo paslaugų apmokestinamos PVM, dalis – neapmokestinamos. UAB X įsigyja vairavimo mokymams skirtus tris lengvuosius automobilius su papildoma valdymo įranga vairavimo instruktoriui.

Ar gali UAB X vairavimo mokymams skirtų lengvųjų automobilių pirkimo PVM traukti į PVM atskaitą?

Pagal Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 patvirtintų Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų 18.20 punktą vairavimo mokymams skirtos transporto priemonės priskiriamos specialios paskirties transporto priemonėms, kurių pirkimo PVM atskaitai nėra taikomi PVM įstatymo 62 straipsnio 3 dalyje nustatyti apribojimai.

Pateiktu atveju UAB X vykdo mišrią - PVM apmokestinamą ir PVM neapmokestinamą veiklą. Tokiu atveju UAB X į PVM atskaitą gali traukti vairavimo mokymams skirtų lengvųjų automobilių pirkimo PVM dalį, skirtą PVM apmokestinamoms vairavimo paslaugoms teikti.

4. Po 2002 m. liepos 1d. įsigytus lengvuosius automobilius, kurių pirkimo (importo) PVM nebuvo atskaitytas, PVM mokėtojas parduoda kitiems asmenis be PVM (pagal PVM įstatymo 33 straipsnio 1 dalies 2 punktą), o perdavus juos kaip turtinį įnašą, panaudojus PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, jiems nebus taikomos nei PVM įstatymo 5 straipsnio, nei 8, nei 9 straipsnių nuostatos.

Pavyzdys

1 atvejis

Įmonė A, PVM mokėtoja, vykdanči PVM apmokestinamąją veiklą 2009 m. spalio mėnesį nusipirko įmonės reikmėms naują lengvąjį automobilį už 55000 Lt, kurio pirkimo PVM sudarė 11550 Lt. Vadovaujantis PVM įstatymo 62 straipsnio nuostatomis įmonė neįtraukė į PVM atskaitą šio lengvojo automobilio pirkimo PVM sumos. Po metų eksploatacijos ši įmonė pardavė minėtą lengvąjį automobilį kitai įmonei už 30000 Lt. Kadangi įmonė A nebuvo įtraukusi į PVM atskaitą lengvojo automobilio, įsigyto po 2002-07-01, pirkimo PVM sumos, tai pardavusi šį automobilį, vadovaujantis PVM įstatymo 33 straipsnio nuostatomis, nuo automobilio pardavimo kainos neturi apskaičiuoti pardavimo PVM.

2 atvejis

Įmonė A, PVM mokėtoja, vykdanči PVM apmokestinamąją veiklą 2009 m. spalio mėnesį nusipirko įmonės reikmėms naują lengvąjį automobilį už 60000 Lt, kurio pirkimo PVM sudarė 12600 Lt.. Vadovaujantis PVM įstatymo 62 straipsnio nuostatomis įmonė neįtraukė į PVM atskaitą šio lengvojo automobilio pirkimo PVM sumos. Nuo 2010 m. sausio 1 d. įmonė šį automobilį neatlygintinai pagal panaudos sutartį perdavė laikinam naudojimui įmonei B. Kadangi šio automobilio pirkimo PVM nebuvo atskaitytas, tai pardavusi šį automobilį neatlygintinai laikinam naudojimui kitai įmonei, įmonė A (jeigu ji nepadarė jokios susijusios su šiuo automobiliu PVM atskaitos), neturi apskaičiuoti paslaugų suvartotų PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti pardavimo PVM (t.y. įmonei A netaikomos PVM įstatymo 8 straipsnio nuostatos.)

5. Tiems lengviesiems automobiliams, kurių pirkimo ar importo PVM buvo visas ar iš dalies atskaitytas iki PVM įstatymo įsigaliojimo (iki 2002 m. liepos 1 d.), o taip pat tiems lengviesiems automobiliams, kurių pirkimo ar importo PVM buvo visas ar iš dalies atskaitytas po įstatymo įsigaliojimo, kadangi tai leidžia daryti PVM įstatymo nuostatos (pvz. taksi firmų automobiliai) bus taikomos PVM įstatymo 5, 8 ar 9 straipsnių nuostatos, be to, dažnu atveju jiems bus taikytinos 67 ir 128 straipsnių nuostatos dėl PVM atskaitos tikslinimo 5 metus nuo PVM atskaitos momento (kai pagal Pelno mokesčio įstatymą taikytinas 6 ar 10 metų nusidėvėjimo normatyvas).

6. Įsigytų prekių ir paslaugų (kuro, tepalų, padangų, lengvųjų automobilių saugojimo, plovimo ar remonto paslaugų pan.), susijusių su PVM įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje nurodytoje veikloje naudojamų lengvųjų automobilių panaudojimu, pirkimo (importo) PVM atskaitomas bendra tvarka.

7. Šios 2 dalies nuostatos netaikomos, kai PVM mokėtojas, vykdančis lengvųjų automobilių detalių tiekimo veiklą, importuotus ar įsigytus naudotus lengvuosius automobilius išardo ir parduoda jų detales, apskaičiuodamas už jas pardavimo PVM. Šios 62 str. 2 dalies prasme lengvasis automobilis suprantamas kaip transporto priemonė, skirta kroviniams ar keleiviams vežti, o tuo tarpu PVM mokėtojas, vykdančis lengvųjų automobilių detalių tiekimo veiklą, lengvąjį automobilį perka ne kaip transporto priemonę, o kaip visumą detalių, kurias jis vėliau parduoda, už jas apskaičiuodamas pardavimo PVM. Todėl PVM mokėtojas, vykdančis PVM apmokestinamą lengvųjų automobilių detalių tiekimą, turi teisę įtraukti į PVM atskaitą įsigytų (importuotų) lengvųjų automobilių, kurių detalės bus tiekiamos, pirkimo (importo) PVM''